

SPRAWOZDANIE

z kontroli przeprowadzonej przez Komisję Rewizyjną Rady Miejskiej w Kętrzynie
z dnia 12 grudnia 2023 roku

I. Temat kontroli

Tematem kontroli była realizacja programów:

1. Posiłek w szkole i w domu w latach 2019-2023.
2. Przeciwdziałanie przemocy domowej i ochrony ofiar przemocy w roku 2023.

II. Kontrolowana jednostka

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie

III. Podstawa prawna kontroli

Plan Pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Kętrzynie na 2023 rok, przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Nr LXVI/503/2022 z 29.12.2022 r.

IV. Okres objęty kontrolą

Temat Nr 1- lata 2019-2023

Temat Nr 2- rok 2023 rok.

V. Termin przeprowadzenia kontroli

Kontrola przeprowadzona została w okresie 16 listopad - 12 grudzień 2023 r..

VI. Cel i przedmiot kontroli

Głównym celem kontroli określonej tematem Nr 1 był ocena efektów, jakie uzyskano w wyniku realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” oraz rzetelność jego organizacji i realizacji. Natomiast celem głównym kontroli określonej tematem Nr 2 była ocena skuteczności i efektywności realizacji zadań, określonych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym postępowania wobec osób dotkniętych przemocą i osób stosujących przemoc a także realizację procedury „Niebieskie Karty”.

VII. Sposób przeprowadzenia kontroli

Kontrola przeprowadzona została w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przy ul. Pocztowej przez Komisję Rewizyjną w pełnym składzie, przy udziale Dyrektora jednostki pani Katarzyny Hoszkiewicz oraz pracowników merytorycznych MOPS. Informacji i wyjaśnień udzielały: Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego pani Izabela Narwojsz oraz pani Małgorzata Wojtkowska.

WYNIKI KONTROLI

I. Przeciwdziałanie przemocy domowej i ochrony ofiar przemocy w roku 2023.

1. Charakterystyka obszaru objętego kontrolą

Przemoc domowa jest zagadnieniem bardzo szerokim oraz złożonym i wieloaspektowym, trudnym do zdiagnozowania. Rozmiar i szkodliwość tego zjawiska wskazuje, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych. Mówiąc o przemocy wobec członka rodziny, mamy na myśli różne zachowania i działania, naruszające prawa i dobra drugiej osoby, powodujące u niej cierpienie i szkody. Są to z reguły

w ogólnopolskich kampaniach przeciwko przemocy domowej, imprezach o charakterze profilaktycznym, prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych, edukacji w szkołach czy realizacji programu „Szkoła dla rodziców” oraz dystrybucji materiałów informacyjno-edukacyjnych.

Obszar 2. *Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową.* W ramach tego obszaru realizowane są dwa istotne kierunki, a mianowicie pierwszy: budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy poprzez prowadzenie bazy danych w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” oraz realizację zadań Zespołu Interdyscyplinarnego. Drugim kierunkiem jest udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą poprzez inicjowanie interwencji oraz powiadamianie właściwych organów sądu, prokuratury i policji o możliwości popełnienia przestępstw i składanie stosownych wniosków, poradnictwo prawne, psychologiczne, socjalne i terapeutyczne. Ponadto inicjowanie pomocy w formie grup wsparcia a także pomoc rzeczowa, finansowa, w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej.

Obszar 3. *Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.* Obszar ten obejmuje dwa kierunki działań, a mianowicie: interwencja i reagowanie właściwych służb na przypadki przemocy poprzez stosowanie procedury „Niebieskie Karty”, monitorowanie zachowań sprawców przemocy, zawiadamianie organów o przestępstwach przemocy a także pomoc osobom uzależnionym i motywowanie ich w ramach działalności Punktu Konsultacyjnego dla Osób i Rodzin w Kryzysie, czy motywowanie do podejmowania terapii w Poradni Leczenia Uzależnień. Drugim kierunkiem jest rozszerzanie ofert oddziaływania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie realizowanych przez instytucje rządowe i samorządowe, w ramach którego realizowane są programy korekcyjno-edukacyjne, działania psychologiczno-terapeutyczne oraz inicjujące do podejmowania leczenia w PLU.

Obszar 4. *Współpraca służb i instytucji. Podnoszenie kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.* W ramach tego obszaru realizowane są dwa kierunki. Pierwszy odnoszący się do doskonalenia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy poprzez systematyczne spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego, spotkania grup diagnostyczno-pomocowych realizujących procedurę NK, wymianę doświadczeń czy współpracę z podmiotami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy. Drugi kierunek ma charakter edukacyjny i odnosi się do różnych form szkolenia służb funkcjonujących w obrębie przeciwdziałania przemocy domowej. Kierunki działań w powyższych obszarach zawierają jednocześnie wskaźniki ich oceny.

3. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 pkt 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie Zespołu Interdyscyplinarnego. Z kolei art. 9 ust. 2 obowiązek powołania takiego zespołu nakłada na organ wykonawczy gminy. W GMK Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej funkcjonuje na podstawie uchwały Nr LXXIV/554/2023 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Miejskiej Kętrzyn. Na podstawie tej uchwały Burmistrz Miasta Zarządzeniem Nr 239/2023 Burmistrza Miasta Kętrzyn z dnia 14 września 2023 w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Miejskiej Kętrzyn powołał taki 10 osobowy Zespół. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Komendy Powiatowej Policji, Gminnej Komisji

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradni Leczenia Uzależnień, przedstawiciel oświaty, przedstawiciel służby zdrowia, przedstawiciel Sądu Rejonowego w Kętrzynie, przedstawiciel organizacji pozarządowej. Zgodnie z Programem, posiedzenia Zespołu odbywają się nie rzadziej niż co 2 miesiące. W okresie kontrolowanym Zespół odbył 5 posiedzeń, których przedmiotem było:

- ✓ Opracowanie nowego regulaminu działania Zespołu Interdyscyplinarnego w związku ze zmianą w 2023 r. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ✓ Analiza trudności występujących przy wdrażaniu i realizowaniu procedury „Niebieskie Karty”,
- ✓ Analizowanie działań podejmowanych przez członków ZI w obszarze przeciwdziałania przemocy,
- ✓ Omówienie i analizowanie bieżących spraw Zespołu Interdyscyplinarnego.

4. Zakres pomocy kierowanej do osób dotkniętych przemocą domową.

Zgodnie z art. 6. ust.2, pkt. 2 i 3 cyt. wyżej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych gminy należy w szczególności prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, jak również zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia. Zgodnie z przyjętym programem Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie zapewniał, w sposób ciągły, pomoc osobom dotkniętym przemocą oraz dostęp do wsparcia psychologicznego i terapeutycznego w ramach działalności Punktu Konsultacyjnego dla Osób i Rodzin w Kryzysie, a także do poradnictwa prawnego. W okresie od 1 stycznia do dnia 30.09.2023 udzielono **106** porad prawnych, **11** porad psychologicznych, **53** terapeutycznych i **223** psychoterapeutycznych. Każda osoba miała możliwości uzyskania porady od członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz pracowników socjalnych w godzinach funkcjonowania MOPS, otrzymywała też informację o instytucjach i organizacjach, w których może skorzystać z pomocy. Instytucją wiodącą w realizacji Programu przeciwdziałania przemocy domowej jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie, który na co dzień, wykonując swoje obowiązki, prowadzi pracę na rzecz rodzin, w których odnotowano zjawisko przemocy, a który:

- a) Udziela wsparcia i poradnictwa, podejmuje interwencje w środowisku, informuje o możliwościach prawnych i formach pomocy.
- b) prowadzi grupę wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy,
- c) organizuje i prowadzi warsztaty podnoszące świadomość z zagrożeń płynących ze stosowania przemocy,
- d) włącza się w ogólnosięciową kampanię „Biała Wstążka”

Ponadto Urząd Miasta prowadzi Punkt Konsultacyjny dla Osób i Rodzin w Kryzysie w ramach którego udzielana jest pomoc prawna, psychologiczna, psychoterapeutyczna oraz pomoc terapeuty uzależnień.

Skuteczność przeciwdziałania przemocy domowej uzależniona jest w ogromnym stopniu od form i narzędzi stosowanych wobec sprawców tej przemocy. Z informacji udzielonych Komisji wynika, że sprawcy przemocy domowej wzywani są na spotkania grup diagnostyczno-pomocowych, z którymi przeprowadzane były rozmowy i sporządzany był Formularz NK D. Podczas rozmów sprawcy przemocy informowani byli o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy, a także o możliwości skorzystania z pomocy prawnej, psychologicznej bądź terapeutycznej. Podczas spotkań motywowani byli do podjęcia leczenia w Poradni Leczenia Uzależnień bądź do wzięcia udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy. W sytuacjach kiedy istniało podejrzenie, że sprawca

nadużywa alkoholu a nie wyraża chęci na dobrowolne leczenie odwykowe, członkowie grupy kierowali wnioski do GKRPA o zobowiązanie tych osób do podjęcia leczenia odwykowego (wnioski składają głównie dzielnicy). Natomiast w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu domowników Policja bądź Sąd wydawał nakaz opuszczenia mieszkania i zakaz zbliżania się. W okresie objętym kontrolą Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie wydała nakazy opuszczenia mieszkania dla 12 sprawców przemocy domowej. Dla porównania w roku 2022 KPP wydała 1 nakaz i Sąd Rejonowy w Kętrzynie także wydał 1 nakaz. Zatem przedstawione dane wskazują na znaczny wzrost wydanych nakazów opuszczenia mieszkania dla sprawców przemocy, co sprawia, że wzrasta bezpieczeństwo tych osób, wobec których stosowana jest przemoc. Z danych przedstawionych Komisji wynika, że 3 osoby stosujące przemoc rodzinną w roku 2022 powróciły do tego procederu w roku 2023.

Komisja, oceniając przedmiotowy obszar, zapoznała się z kilkoma dokumentami obrazującymi formy pracy, prowadzonych akcji czy warsztatów. I tak:

1. Sprawozdanie ze spotkania z uczestnikami zajęć w Kętrzyńskim Centrum Spotkań Seniora pt. „Swoje zdanie mam, bo asertywności podstawy znam”, które odbyło się w dniu 24 marca 2023 r.
2. Informacja z przeprowadzonych warsztatów w dniu 2.10.2023 na temat zjawiska przemocy i form jej występowania. Celem spotkania było podniesienie świadomości o prawie do opieki zdrowotnej, poszanowania prawa do życia rodzinnego oraz do spokojnego życia bez poniżania i przemocy.
3. Sprawozdanie z prowadzenia grupy wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy „**Krok po pomoc**”, z 15 listopada 2023 r., które pokazuje zakres i formy działań z kobietami doświadczającymi przemocy domowej.
4. Plan działań MOPS na dzień 27 listopada 2023 r. w ramach Ogólnoświatowej Kampanii „**Biała Wstążka**”. W ramach przygotowanych działań pracownicy MOPS i członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego rozdawali w dniu 27 listopada białe wstążki oraz ulotki o tematyce przeciwdziałania przemocy. W dniu 1 grudnia przeprowadzono w KCSS warsztaty, natomiast 5 grudnia na terenie miasta rozdawane były białe kwiaty symbolizujące wyraz sprzeciwu wobec przemocy. Natomiast 7 grudnia 2023 w Kętrzyńskim Centrum Spotkań Seniora odbyło się podsumowanie kampanii „Biała Wstążka”.

W kompleksowej ocenie zagadnienia przemocy w rodzinie zdarzały się też zgłoszenia niepotwierdzające zjawiska przemocy. W okresie od 1.01.2023r. do 21.11.2023r. w 10 przypadkach nie potwierdzono przemocy, co skutkowało zakończeniem na podstawie § 18 ust. 1 pkt. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 w sprawie procedury „Niebieskie Karty” tj. rozstrzygnięciem o braku zasadności podejmowania działań.

5. Inicjowanie i realizacja procedury „Niebieskie Karty”.

Zgodnie z art. 9d ust. 1-4 cyt. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej – podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą. Procedura ta obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli podmiotów do tego uprawnionych, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy. Przekazanie wypełnionego formularza NK-A do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego następowało w terminie nie przekraczającym 5 dni od wszczęcia procedury, co było zgodne z § 7.1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13

września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”. Natomiast Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego, po otrzymaniu formularza NK-A niezwłocznie przekazywała go członkom Grupy Diagnostyczno-Pomocowej. Z wykazu kart wynika, że w okresie objętym kontrolą założono 68 „Niebieskich Kart-A”, wszczynających procedurę NK w 62 rodzinach. Kontrola wykazała także, że w każdym przypadku dochowane zostały terminy wszczętych procedur określone w §7 ust.1 oraz § 8 ust.1 w/w rozporządzenia a każdy formularz był potwierdzany przez przewodniczącą Zespołu. O wszystkich otrzymanych formularzach „Niebieska Karta - A” przewodnicząca ZI informowała na bieżąco powoływanych członków Grup Diagnostyczno-Pomocowych. Natomiast posiedzenia Grup odbywały się w ciągu 5 od daty otrzymania formularza „Niebieskiej Karty – A”. W celu zachowania poufności informacji i danych przyjęto zasadę przekazywania formularza „Niebieskie Karty - A” bezpośrednio do przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego. Na posiedzenia zespołu i Grup zapraszane były osoby, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie oraz osoby, które tą przemoc stosowały. Posiedzenia odbywały się w siedzibie MOPS, w przeznaczonym do takich spotkań pomieszczeniu, które zapewnia odpowiednie warunki i gwarantuje poszanowanie godności i swobodę prowadzenia rozmów z osobami doświadczającymi przemocy. Ponadto MOPS posiada również pokój, w którym odbywały się konsultacje specjalistów Punktu Konsultacyjnego dla Osób i Rodzin w Kryzysie, którego organem prowadzącym jest Urząd Miasta.

W celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy domowej dla tych rodzin Zespół Interdyscyplinarny tworzył Grupy Diagnostyczno-Pomocowe, które każdorazowo ustalały plan pomocy danego, konkretnego przypadku. Po wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pracownik socjalny oraz dzielnicowy KPP obejmował rodzinę działaniami przewidzianymi w przyjętych planach pomocy. Rodzinom przekazywane były wszelkie niezbędne informacje z numerami telefonów instytucji pomocowych, pracownika socjalnego oraz dzielnicowego. Wskazywano również w sytuacjach zagrożenia na konieczność korzystania z telefonu alarmowego 112.

Za wskaźniki obrazujące zjawisko przyjmowano liczbę wszczętych procedur NK, liczbę powołanych grup diagnostyczno-pomocowych, liczbę osób lub rodzin objętych działaniami, liczbę spotkań profilaktycznych, liczbę osób podnoszących kompetencje wychowawcze, ilość osób korzystających z pomocy w ramach Punktu Konsultacyjnego, liczbę osób podnoszących kwalifikacje, liczba rozdanych ulotek informujących o formach wsparcia dla osób doświadczających przemocy.

Z udzielonych Komisji informacji wynika, że w pracę z rodzinami, w których realizowana była procedura „Niebieskie Karty” angażowali się przedstawiciele różnych instytucji: pracownicy socjalni, dzielnicowi, kuratorzy, pracownicy ochrony zdrowia, asystent rodziny i pedagodzy szkolni. W przypadku rodzin dotkniętych problemem uzależnień, w skład grupy wchodził także przedstawiciel GKRPA.

W kontrolowanym okresie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadził obsługę administracyjno-biurową i finansową funkcjonującego Zespołu Interdyscyplinarnego. Natomiast na realizację zadań wynikających z Programu pozyskiwał środki z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani dla Miasta Kętrzyn na rok 2023r. Komisja podkreśla, że członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i pracownicy socjalni MOPS zadania swoje wykonują w ramach obowiązków służbowych bądź zawodowych. Podobna sytuacja jest w przypadku innych podmiotów realizujących zadania w ramach Programu, którzy wykonują je z własnych środków.

Dokumentacja dotycząca Zespołu Interdyscyplinarnego i procedury „Niebieskie Karty” rejestrowana i gromadzona jest przez Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego i w sposób przewidziany przepisami zabezpieczona jest przed dostępem osób nieuprawnionych. Natomiast korespondencja dotycząca podejmowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie działań profilaktycznych, nie zawierająca danych osobowych i danych wrażliwych, prowadzona jest przez sekretariat MOPS. W ocenie Zespołu Interdyscyplinarnego procedura NK spełnia zakładane cele, na co wskazują statystyki w tym zakresie.

W siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, w holu na ścianie, znajduje się tablica informacyjna, na której widnieją informacje czym jest przemoc w rodzinie, jakie są możliwości prawne ochrony przed przemocą, a także informacje o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy. Udostępnione są również wszelkie informatory z numerami i adresami placówek udzielających pomocy osobom doświadczającym przemocy na terenie Miasta jak i ogólnopolskie numery telefonów zaufania. W okresie objętym kontrolą MOPS realizował działania w ramach ogólnopolskiej Kampanii „Biała Wstążka”.

Ocena efektywności podejmowanych działań w ramach Programu za każdy rok przedkładana jest w terminie do 31 marca Burmistrzowi Miasta Kętrzyn oraz Radzie Miasta.

II. Program: „Posilek w szkole i domu w latach 2019-2023”.

1. Charakterystyka obszaru objętego kontrolą.

Program „*Posilek w szkole i w domu na lata 2019-2023*”, który jest wieloletnim rządowym programem skierowanym do gmin w zakresie realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym wynikającego z art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Program ten wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2019 r. ma charakter wieloletni w rozumieniu art. 136 ust. 2 ufp i wpisuje się w ramy strategiczne państwa związane z prowadzoną polityką wobec istniejącego zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży oraz osób zagrożonych ubóstwem. Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Program ma charakter całoroczny a jego istotnym elementem jest zapewnienie pomocy zarówno dzieciom w wieku szkolnym, wychowującym się w rodzinach będących się w trudnej sytuacji, jak i osobom starszym, niepełnosprawnym o niskich dochodach. Ze środków rządowych, przekazywanych gminom w ramach Programu, dofinansowane zostaną zarówno posiłki wydawane na szkolnych stołówkach, jak i te dowożone osobom dorosłym, w tym osobom niewychodzącym z domu (art. ze względu na podeszły wiek czy niepełnosprawność), niebędącym w stanie przygotować sobie codziennie gorącego posiłku. Program ma charakter modułowy i w jego skład wchodzi trzy moduły, z których każdy ma charakter indywidualny i kierowany jest do innego adresata. **Moduł 1** – skierowany do dzieci i młodzieży, **Moduł 2** – skierowany do osób dorosłych, **Moduł 3** – moduł organizacji stołówek oraz miejsc spożywania posiłków w szkołach

2. Realizacja programu przez Miasto Kętrzyn

Realizując program rządowy Gmina Miejska Kętrzyn, uchwałą Nr IV/32/2018 Rady Miejskiej z dnia 20 grudnia 2018 r. przyjęła wieloletni program osłonowy w zakresie żywienia „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Jednocześnie, w tym samym dniu, Rada Miejska podjęła uchwałę Nr IV/33/2018 podwyższającą kryterium dochodowe do 150%, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej, uprawniające do

przyznania osobom i rodzinom objętym Programem prawa do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Ponadto w dniu 26 stycznia 2023 r. Rada Miejska w Kętrzynie podjęła uchwałę Nr LXVIII/510/2023 podwyższającą kryterium dochodowe dla osób objętych programem do 200%. W dniu wejścia w życie Programu Miasto zapewniło także warunki organizacyjne do realizacji zadań wynikające z modułu 1 i 2 Programu. Od chwili wprowadzenia go w życie, Program realizowany jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy jednostkami organizacyjnymi Miasta oraz przedszkolami prowadzonymi przez podmioty niepubliczne. Program koordynuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. W okresie epidemii COVID-19 Miasto zapewniło ciągłość świadczenia pomocy w tym zakresie. W okresie zdalnego nauczania decyzje przyznające obiady dla dzieci w szkole na wniosek strony były zamieniane na zasiłki celowe na zakup żywności lub posiłku. Zgodnie z dyspozycją art. 110 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej, Burmistrz Miasta udzielił dyrektorowi MOPS upoważnienia do wydawania administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej, należących do właściwości gminy. Stosownie do art. 16b ust. i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, Rada Miejska w Kętrzynie, uchwałą Nr XVI/128/2019 przyjęła Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kętrzyn na lata 2019-2025, uwzględniając cele wynikające z Programu.

Realizując Program Miasto Kętrzyn realizowało tylko dwa moduły. Moduł 1 skierowany do dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej i do uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej oraz Moduł 2 skierowany do osób dorosłych. Wnioski składali rodzice lub opiekunowie, dyrektorowie placówek oświatowych, a w wielu przypadkach inicjatorami składania wniosków byli pracownicy socjalni MOPS. Osoby objęte modułami 1 i 2 spełniały warunki otrzymania pomocy, o których mowa w ustawie z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, jak i spełniające kryterium dochodowe, przewidziane w art. 8 ustawy. MOPS realizując Moduł 1 obejmował też programem dzieci i uczniów, które nie spełniały wymogów dochodowych, ale wyrażały chęć zjedzenia posiłku. Wówczas objęcie programem odbywało się na wniosek dyrektora szkoły o potrzebie udzielenia pomocy. W takich sytuacja pomoc udzielana była bez decyzji administracyjnej.

W okresie objętym kontrolą Burmistrz Miasta zawarł z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim 5 poniżej wyszczególnionych umów w sprawie udzielenia Gminie Miejskiej Kętrzyn dotacji celowej na dofinansowanie zadania własnego realizowanego w ramach modułu 1 i 2 Programu:

1. Umowa Nr PS-I.946.15.17.2019 z dnia 18 marca 2019 r., ustalającą kwotę dofinansowania w wysokości **389 442,00 zł.** która stanowiła **68,39%** kosztu zadania. Umową tą Miasto Kętrzyn zobowiązało się do udziału środków własnych w realizacji zadania na poziomie nie mniejszej niż **180 000,00 zł.** tj. **31,61%** Umowa ta była trzykrotnie zmieniana aneksami:

- ✓ Aneks nr 1 z 25 czerwca 2019 r. przewidywał dofinansowanie w wysokości: **669 493,00 zł.** na poziomie **78,81%** kosztów zadania. Udział Miasta w kosztach określony został w wysokości nie mniejszej niż **180 000,00 zł.** tj. **21,19%** kosztów
- ✓ Aneks nr 2 z 17 października 2019 r. zawierał dofinansowanie w wysokości: **624 000,00 zł.** na poziomie **80,00%** kosztów zadania. Udział Miasta w kosztach określony został w wysokości nie mniejszej niż **156 000,00 zł.** tj. **20%** kosztów.
- ✓ Aneks nr 3 z 4 grudnia 2019 r. przewidywał dofinansowanie na poziomie: **636 000,00 zł.** tj. na poziomie **80,00%** kosztów zadania. Udział Miasta w kosztach określony został w wysokości nie mniejszej niż **159 000,00 zł.** tj. **20,00%** kosztów

2. Umowa Nr PS-I.946.15.17.2020 z dnia 19 marca 2020 r. przewidująca dofinansowanie na poziomie: **399 665,00 zł** stanowiąca **69,43%** kosztu zadania. Udział środków własnych miasta umowa ustaliła na poziomie: **176 000,00 zł** tj. **30,57%** kosztów. W dniu 2 lipca 2020 r. kwota dofinansowania zmieniona została aneksem nr 1 i wynosiła **704 000,00 zł**. co stanowiło **80,00%** kosztów zadania. Udział Miasta w kosztach określony został w wysokości nie mniejszej niż **176 000,00 zł**. tj. **20,00%** kosztów.

3. Umowa Nr PS-I.946.14.17.2021 z dnia 24 lutego 2021 r. z dofinansowaniem w wysokości: **406 938,00 zł**. stanowiąca **69,81%** kosztów zadania. Udział środków własnych miasta ustalono w umowie na poziomie **176 000,00 zł** tj. **30,19%** przewidywanych kosztów zadania. Kwota dofinansowania została dwukrotnie zmieniona aneksami. I tak:

- ✓ Aneks Nr 1 z 22 czerwca 2021 r. ustalającego dofinansowanie w wysokości: **704 000,00 zł**. tj. **80%** kosztów i udział środków własnych miasta w wysokości **176 000,00 zł** tj. **20%** przewidywanych kosztów zadania.
- ✓ Aneks Nr 2 z 30 listopada 2021 r. ustalającego dofinansowanie zadania na poziomie **688 000,00 zł**. stanowiącej **80,00%** przewidywanego kosztu zadania i udział środków własnych miasta na poziomie **172 000,00 zł** stanowiących **20,00%** kosztów.

4. Umowa Nr PS-I.946.14.17.2021 z dnia 7 lutego 2022 r. z dofinansowaniem w wysokości: **405 839,00 zł**. stanowiąca **69,75%** kosztów zadania. Udział środków własnych miasta ustalono w umowie na poziomie **176 000,00 zł** tj. **30,25%** przewidywanych kosztów zadania. Wysokość dotacji została dwukrotnie zmieniona aneksami. I tak:

- ✓ Aneks Nr 1 z dnia 25 maja 2022 r. zmienił kwotę dofinansowania na poziomie **704 000,00 zł**. tj. **80%** przewidywanych kosztów. Natomiast udział środków własnych miasta określił w wysokości **176 000,00 zł**. tj. **20,00%** kosztu zadania.
- ✓ Aneks Nr z dnia 16 sierpnia 2022 r. , który zmienił kwotę dofinansowania na **828 000,00 zł**. tj. **80,00%** przewidywanych kosztów. Natomiast udział środków własnych miasta określił w wysokości **207 000,00 zł**. tj. **20,00%** kosztu zadania.

5. Umowa Nr PS-I.946.14.17.2023 z dnia 5 lutego 2023 r. z dofinansowaniem w wysokości: **450 145,00 zł**. stanowiąca **68,00%** kosztów zadania. Udział środków własnych miasta ustalono w umowie na poziomie **209 000,00 zł** tj. **32,00%** przewidywanych kosztów zadania. Wysokość dotacji została trzykrotnie zmieniona aneksami. I tak:

- ✓ Aneks Nr 1 z dnia 20 czerwca 2023 r. określił kwotę dofinansowania na poziomie: **836 000,00 zł**. stanowiących **80,00%** kosztów zadania. Przyjęty aneksem udział środków własnych miasta ustalono na poziomie: **209 000,00 zł**. tj. **20,00%** kosztów.
- ✓ Aneks Nr 2 z dnia 6 września 2023 r., którym ustalono dofinansowanie w wysokości **842 084,00 zł**. stanowiące **79,81%** kosztu zadania, a udział środków własnych miasta na poziomie **213 000,00 zł**, tj. **20,19%** przewidywanych kosztów.
- ✓ Aneks Nr 3 z dnia 6 listopada 2023 r. którym ustalono poziom dofinansowania w wysokości: **852 000,00 zł**. stanowiącą **80,00%** kosztu zadania i wkład własny miasta w wysokości **213 000,00 zł**. stanowiący **20,00%** kosztów zadania.

Łączny koszt Programu „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2022 wyniósł **3 518 579,89 zł**. Zakładając, że dotacja oraz środki własne miasta przewidziane umową na 2023 r. nie ulegną zmianie, całkowity koszt programu w latach 2019-2023 wyniesie: **4 583 579,89 zł**. , w tym środki dotacji celowej z budżetu państwa wyniosły ogółem: **3 666 863,00 zł**. łącznych kosztów co stanowiło **80,00%** łącznych kosztów, natomiast środki własne miasta: **916 716,95 zł**. co stanowiło **20,00%**. Szczegółowy podział kosztów przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj świadczenia	Koszt w latach 2019-2023 [zł.]				
	2019	2020	2021	2022	2023 na (30.11.2023)
Świadczenia pieniężne	541 460,00	655 388,96	699 246,00	816 883,47	676 871,00
Posiłki (szkoły, przedszkola, MOPS, jadalnia)	242 540,00	153 872,41	145 293,90	215 616,53	243 601,20
Obsługa – dowóz	11 000,00	9 283,69	12 994,99	15 000,00	13 252,00
Udział Miasta - 20%	159 000,00	163 709,06	171 507,89	209 500,00	213 000,00
Udział UW – 80%	636 000,00	654 836,00	686 027,00	838 000,00	852 000,00
RAZEM ROCZNE WYKONANIE	795 000,00	818 545,06	857 534,89	1 047 500,00	1 065 000,00

Źródło: dane MOPS w Kętrzynie

Zgodnie z treścią art. 106 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. przyznanie świadczenia z pomocy społecznej następowało w formie decyzji administracyjnej. Natomiast zgodnie z ust. 4 w/w przepisu, decyzja o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia wydawana była każdorazowo po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego i analizie wniosku mieszkańca oraz badaniu ich sytuacji materialnej. W okresie objętym kontrolą wydano łącznie **9 483** decyzje w tym **99** odmownych z powodu przekraczania kryterium dochodowego, czy przyznania już osobie lub rodzinie pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup żywności czy świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Wszystkie decyzje wydawane były w terminie określonym art. 35 kpa. W ramach poniesionych wydatków pomocą, w formach określonych Programem, objęto łącznie **5 899** osób, co szczegółowo prezentuje poniższa tabela:

Moduł	Ilość osób objętych pomocą w latach 2019-2023					Ogółem
	2019	2020	2021	2022	2023	
Moduł 1 - dzieci do rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej - uczniowie do ukończenia szkoły ponadpodstawowej	168 325	157 308	160 285	148 249	130 235	763 1 402
Moduł 2 dorośli otrzymujący pomoc	802	830	810	668	624	3 734
RAZEM	1 295	1 295	1 255	1 065	989	5 899

Źródło: dane MOPS w Kętrzynie

W okresie objętym kontrolą wydano łącznie **126 938** posiłków, w tym **677** posiłków na podstawie pkt. III 1.2 Uchwały Rady Ministrów Nr 140 z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „*Posiłek w szkole i w domu*” na lata 2019-2023., która to sytuacja ma miejsce, gdy uczeń lub dziecko nie spełnia wymagań, ale wyraża chęć zjedzenia posiłku. Z tego:

2019 rok – **57 852**, w tym **254** bez decyzji,

2020 rok – **27 856**, w tym **179** bez decyzji,

2021 rok – **25 855**, w tym **36** bez decyzji,

2022 rok – **25 001**, w tym **188** bez decyzji,

2023 rok (do dnia kontroli) – **16 229**, w tym **20** bez decyzji.

Z informacji przedstawionych przez MOPS wynika, że w okresie objętym kontrolą świadczeń rzeczowych w ramach realizacji Programu nie udzielano.

W realizację tych zadań, w okresie objętym kontrolą, bezpośrednio zaangażowanych było **18** pracowników MOPS. Z realizacji zadań w ramach modułu 1 i 2 programu „*Posiłek w szkole i w domu*” Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej składał Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu sprawozdania kwartalne, półroczne oraz roczne w terminie do 10 stycznia roku następnego.

Podsumowanie Kontroli

Komisja Rewizyjna ocenia pozytywnie działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kętrzynie w zakresie realizacji „**Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Kętrzyn na lata 2021-2026**”. W ocenie Komisji praca, przede wszystkim członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz pracowników socjalnych MOPS, w sposób znaczący przyczyniły się do wzrostu świadomości osób, wobec których stosowana jest przemoc, do ich otwartości na ujawnianie przypadków przemocy czy korzystanie z oferowanych im form pomocy, jak porady, konsultacje czy warsztaty. Szeroki wachlarz przedsięwzięć realizowanych w tym obszarze jest pewnym gwarantem jego coraz większej skuteczności. W ocenie Komisji wszystkie stosowane formy działań prowadzą do wyraźnego wzrostu liczby ujawnianych przypadków przemocy, co jest korzystne dla ograniczenia tego zjawiska. Komisja pozytywnie ocenia także realizację przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Programu „**Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023**” i dostrzega zaangażowanie i wysiłek pracowników MOPS wkładany w jego realizację.

Na tym sprawozdanie zakończono i podpisano;

1. **Zbigniew Nowak – Przewodniczący Komisji** .....
2. **Edward Mitros – Zastępca Przewodniczącego**.....
3. **Czesław Ćwik – Członek** .....
4. **Roman Chodara -- Członek** .....
5. **Władysław Zarecki – Członek** .....

Sprawozdanie sporządzono w 2 egz.

Egz. Nr 1 Dyrektor MOPS w Kętrzynie

Egz. Nr 2 a/a

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kętrzynie
.....
Katarzyna Hożkiewicz

